

1. Czy będą rozpatrywane wnioski złożone w czerwcu tego roku, które nie zostały rozpatrzone w ramach projektu Elena?

Program nie przewiduje finansowania kosztów już zrealizowanych i odebranych usług. Jeżeli jednak odbiorca końcowy wsparcia posiada już część wymaganej dokumentacji, możliwe jest objęcie wsparciem kolejnych etapów przygotowania inwestycji, zgodnie z zasadami programu.

2. Czy posiadanie w zespole architekta LUB projektanta konstrukcyjno-budowlanego jest warunkiem koniecznym? *nawet jeśli firma zamierza wykonywać wyłącznie audyty energetyczne

Zgodnie z obecnym projektem programu wymóg ten dotyczy podmiotów realizujących część IA, ponieważ rozszerzony audyt energetyczny obejmuje również inwentaryzację architektoniczno-budowlaną budynku. W aktualnym brzmieniu dokumentacji taki warunek jest wymagany dla realizacji części IA.

3. Czy wodociągi jako Spółka prawa handlowego w której miasto ma udział w wysokości 53% może wnioskować o środki finansowe z programu Elena.

W obecnym kształcie Programu odbiorcą końcowym wsparcia jest jednostka samorządu terytorialnego, a wsparcie dotyczy budynków stanowiących własność JST albo oddanych w trwały zarząd jej jednostce organizacyjnej. Spółka prawa handlowego, również przy 53% udziale miasta, jest odrębną osobą prawną i nie mieści się w definicji odbiorcy końcowego wsparcia.

4. Dzień dobry, czy składając fiszkę Wnioskodawca w zakresie wykazania spełniania warunków dotyczących doświadczenia może powołać się na doświadczenie podmiotów trzecich, czyli np. Wnioskodawca posiada doświadczenie w przygotowaniu wniosków o dofinansowanie, a w przypadku audytów współpracuje na co dzień z audytorem zewnętrznym? Czy taka opcja jest dopuszczalna czy to jednak Wnioskodawca musi posiadać pełne doświadczenie? Czy na potwierdzenie doświadczenia to zawsze muszą być referencje (w zapisach dokumentacji wskazano, że mogą Państwo poprosić o przedłożenie referencji) czy będą Państwo brać pod uwagę protokoły odbioru lub inne dokumenty, w tym listy rankingowe z dofinansowanymi przedsięwzięciami? Prośba o wyjaśnienie sposobu wyboru przez odbiorcę końcowego Wykonawcy z listy wybranych - czy znaczy to, że dane JST będzie kierować zapytania do podmiotów z listy i z nich wybierać z kim zawrze umowę np. stosując swój regulamin wewnętrzny udzielania zamówień publicznych? Czy inaczej będzie dochodziło do wyboru wykonawcy wsparcie przedinwestycyjnego?

Intencją zapisów programu jest weryfikacja rzeczywistego potencjału podmiotu składającego fiszkę. Możliwość powoływania się na doświadczenie podmiotów trzecich zostanie ostatecznie określona w dokumentacji naborowej.

Nie zakłada się wyłącznie referencji. W zależności od rodzaju doświadczenia możliwe będzie również wykazanie go innymi dokumentami potwierdzającymi należyte wykonanie usług, zgodnie z wymaganiami określonymi w dokumentacji naborowej.

Po utworzeniu listy podmiotów uprawnionych do świadczenia wsparcia JST będzie dokonywać wyboru zgodnie z przepisami prawa i procedurami mającymi zastosowanie do danego podmiotu. Program nie zwalnia JST z obowiązku stosowania przepisów dotyczących udzielania zamówień lub własnych procedur zakupowych.

5. Czy w grupie beneficjentów jako jst można przewidzieć zadania realizowane na rzecz zakładu budżetowego nie posiadającego osobowości prawnej.

Co do zasady tak, jeżeli inwestycja dotyczy budynku użyteczności publicznej będącego własnością JST lub pozostającego w jej trwałym zarządzie. W konkretnym przypadku konieczna będzie analiza statusu budynku i sposobu jego wykorzystania.

6. Czy dofinansowanie w zakresie ELENA obejmuje prace firm doradczych bez wykonania studium wykonalności? Obawiam się o czas niezbędny na przygotowanie studium wykonalności.

Projekt programu przewiduje możliwość realizacji różnych zakresów wsparcia. Jednak szczegółowe warunki będą zależały od ostatecznej treści programu i regulaminu naboru. Co do zasady dopuszcza się świadczenie wybranych elementów wsparcia przedinwestycyjnego tj. na etapie aplikowania o środki zewnętrzne oraz przygotowania postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

7. Czy można sfinansować dokumentację techniczną obiektu którego dotyczy poprawa efektywności energetycznej? Jak udowodnić warunek 1:20?

W ramach ELENY nie ma możliwości sfinansowania przygotowania dokumentacji technicznej obiektu.

Warunek 1:20 jest rozliczany na poziomie projektu ELENA realizowanego przez NFOŚiGW wobec EBI, a nie na poziomie pojedynczej JST.

8. Kiedy planowany jest nabór? Czy można sfinansować Program Funkcjonalno Użytkowy?

Obecnie trwa etap konsultacji społecznych projektu programu. Termin uruchomienia naboru będzie uzależniony od zakończenia procesu przyjmowania programu oraz przygotowania dokumentacji wdrożeniowej. Informacje będą publikowane na stronie NFOŚiGW. Mamy nadzieję, że przed końcem roku nabór zostanie uruchomiony.

PFU może stanowić element wsparcia przedinwestycyjnego realizowanego na etapie przygotowania postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, o ile jego opracowanie wynika z przyjętego modelu realizacji inwestycji.

9. W jaki sposób będą Państwo odsiewać firmy doradcze, tak by pozostały same dobre pracujące? Normą jest to, że samorządy dostają słabej jakości dokumenty, od takich firm, które formalnie cieszą się dużym doświadczeniem?

Przewidziano wielostopniową ocenę:

- doświadczenia,
- potencjału kadrowego,

- referencji oraz wykonanych wcześniej usług.

Dodatkowo każda usługa będzie odbierana przez odbiorcę końcowego wsparcia, a NFOŚiGW zachowuje możliwość weryfikacji jakości wykonanych prac.

10. Dzień dobry, czy w ramach ELENY można opracować dokumentację techniczną?

W ramach ELENY nie ma możliwości sfinansowania przygotowania dokumentacji technicznej obiektu(ów).

11. ELENA nie finansuje opracowania dokumentacji technicznej, wykonawczej. Jednak w wielu konkursach dotyczących termomodernizacji obiektów użyteczności publicznej załącznikiem do wniosku - oprócz audytu energetycznego - jest właśnie dokumentacja techniczna. Czy w takim przypadku ten koszt będzie pokrywany przez gminę, która ubiega się o dofinansowanie?

Tak, sam koszt wykonania dokumentacji leży po stronie gminy. W ramach ELENY można natomiast sfinansować przygotowanie do ogłoszenia postępowania na wyłonienie wykonawcy takiej dokumentacji.

12. Czy webinar jest nagrywany i będzie dostępny jako materiał do którego można powrócić?

Zgodnie z informacją przekazaną w trakcie webinaru, spotkanie nie było nagrywane. Konsultacje kończą się 29.09.2026 r. Mamy obowiązek dostosowywania publikowanych nagrań do potrzeb osób niepełnosprawnych. Z uwagi na bliski termin końca konsultacji nie zdążylibyśmy z opublikowaniem nagrania. Prawdopodobnie zorganizowany zostanie jeszcze jeden webinar po zatwierdzeniu ostatecznej wersji programu. Nagranie zostanie wówczas udostępnione na kanale NFOŚiGW.

13. Czy dotacja może być dofinansowaniem usługi doradczej w danej kategorii czy musi pokryć 100% kosztu tej usługi? Chodzi o sytuację, gdy na przykład mamy duży obiekt i bardzo złożony zakres inwestycji o dużej wartości i koszt jest dużo większy niż np. audyt w większości przypadków standardowych? W takiej sytuacji JST zawrze umowę doradczą z firmą z listy, ale jej wartość przekroczy maksymalną wartość dotacji - pozostałą część zapłaci doradcy JST ze swoich środków.

Program określa maksymalne poziomy kosztów kwalifikowanych objętych dofinansowaniem. Ewentualne pokrycie kosztów przekraczających te limity przez JST wymagać będzie zachowania zasad wynikających z programu oraz przepisów mających zastosowanie do odbiorcy końcowego wsparcia.

14. W zakresie dofinansowania ELENA - proszę o wskazanie max. ilości inwestycji w jednym wniosku od Beneficjenta ostatecznego? czy można złożyć dwa, trzy wnioski?

Zgodnie z projektem programu jeden wniosek może obejmować więcej niż jedną inwestycję oraz więcej niż jednego odbiorcę końcowego wsparcia. Projekt programu nie ogranicza liczby przedsięwzięć objętych jednym wnioskiem. Szczegółowe zasady będą określone w dokumentacji naborowej.

15. Czy kwoty wskazane dla audytów finansowane są w 100%? Czy wymienione kwoty np. 15000,00zł dla obiektu do 2000m2 to kwota max przeznaczona na audyt? Kto znajduje oferentów za te pieniądze?

Tak, są to maksymalne poziomy kosztów kwalifikowanych przewidzianych do objęcia dofinansowaniem przy intensywności do 100% kosztów kwalifikowanych. Prowadzone konsultacje mają na celu również zebranie opinii w zakresie zaproponowanych kosztów maksymalnych.

16. Dzień dobry, Jakie są istniejące lub planowane nabory dla JST, w których będzie można aplikować po skorzystaniu z programu ELENA?

Program ELENA nie wskazuje jednego obowiązkowego źródła finansowania. W zależności od rodzaju inwestycji mogą to być m.in. programy NFOŚiGW, Fundusz Modernizacyjny, programy europejskie lub inne źródła finansowania dostępne w danym czasie. Na pewno w cel programu ELENA wpisuje się przygotowanie inwestycji, które będą finansowane z planowanych przez NFOŚiGW naborów dla szkół i szpitali.

17. Czy jeden podmiot może jednocześnie aplikować bezpośrednio do EBI w ramach ELENA, agregując kilka mniejszych inwestycji w jeden program inwestycyjny, oraz korzystać z programu ELENA NFOŚiGW dla innych, odrębnych projektów? Czy jest to dopuszczalne, jeśli zakresy przedsięwzięć i finansowane koszty nie pokrywają się?

Co do zasady nie ma przeszkód, o ile nie występuje podwójne finansowanie tych samych kosztów i tych samych działań. Każdy przypadek wymaga jednak indywidualnej oceny.

18. Czy w zakresie części IA istnieje możliwość opracowania PFU?

Opracowanie PFU może stanowić koszt kwalifikowany programu ELENA, jeżeli jest związane z realizacją wsparcia na etapie przygotowania postępowania o udzielenie zamówienia publicznego dotyczącego realizacji inwestycji.

19. Co z sytuacją gdy gmina jest w trakcie robienia audytu

Jeśli dane przedsięwzięcie jest już zaawansowane tzn. sporządzona została dokumentacja przygotowawcza lub złożono wniosek o dofinansowanie, wsparcie doradcze w ramach ELENY może rozpocząć się na późniejszym etapie tj. obejmować działania w ramach aplikowania o środki na realizację inwestycji lub przy przygotowaniu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. Aby koszt był kwalifikowany, musi spełniać wszystkie warunki programu oraz zostać objęty dofinansowaniem zgodnie z zasadami określonymi w programie i umowie. Chodzi m.in. o zawarcie umowy pomiędzy Beneficjentem a ostatecznym odbiorcą wsparcia. Umowa musi zawierać zapisy określone w programie (załącznik). Następnie Beneficjent zawiera umowę z NFOŚiGW i od tego momentu ponoszone koszty można uznać za kwalifikowane.

20. Czy powiaty mogą wnioskować w programie ELENA? Czy wsparciem objęte zostaną tylko gminy i miasta?

Tak. Odbiorcą końcowym wsparcia mogą być jednostki samorządu terytorialnego, czyli również powiaty.

21. Okres kwalifikowalności kosztów – od 03.03.2026 r. do 28.09.2029 r., w którym poniesione koszty mogą być uznane za kwalifikowane. Czy to oznacza, że dopuszczalna jest refundacja kosztów poniesionych już w 2026 r np. na audyty?

Sam fakt wskazania wcześniejszej daty początku kwalifikowalności kosztów nie oznacza automatycznie możliwości refundacji każdego wcześniej wykonanego audytu. Program nie przewiduje finansowania kosztów już zrealizowanych i odebranych usług. Jeżeli jednak odbiorca końcowy wsparcia posiada już część wymaganej dokumentacji, możliwe jest objęcie wsparciem kolejnych etapów przygotowania inwestycji, zgodnie z zasadami programu.